

МАКРО- ТА МІКРОСТРУКТУРНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЯПОНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО СЛОВНИКА ОНОМАТОПЕЇЧНОЇ ЛЕКСИКИ

У статті наводяться й обґрунтовуються основні засади, що обумовили відбір відповідних лексичних одиниць та загальну структуру першого «Японсько-українського словника ономотопеїчної лексики» (Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2015. – 241 с.), а також описуються зміст і структура окремих словникових статей цього двомовного словника навчального типу.

***Ключові слова:** японська мова, японська ономотопея, звуконаслідування, японська ономотопеїчна лексика, словникова стаття, макро- та мікроструктура словника.*

Свого часу Фердинанд де Сосюр у «Курсі загальної лінгвістики» зазначав: «Звуконаслідування жодним чином не є органічним складником мовної системи. Кількість їх до того ж набагато менша, ніж зазвичай вважають... Вони не лише нечисленні, а й якоюсь мірою довільні, оскільки відтворюють лише приблизну і вже напівумовну імітацію певних звуків...» [13, с. 91]. При цьому Ф. де Сосюр, як видно з наведених ним конкретних прикладів, аргументуючи свої погляди щодо місця та ролі звуконаслідувань у лексичній системі мови, оперує даними, що стосуються виключно європейських мов, насамперед французької та німецької, для яких ономотопеїчна лексика (ОЛ), можливо, і справді не є ні «органічним складником мовної системи», ні «значущою за своєю чисельністю» [13, с. 91] в її зіставленні з іншими словами, передусім – із загальною кількістю слів у цих мовах, пропорційною кількістю лексем, що належить до різних частин мови тощо. Однак, що стосується багатьох східних мов, зокрема японської (а тим більше корейської, яка вважається чи не найбагатшою на звуконаслідування мовою світу), ситуація тут зовсім інша. Саме тому й уваги цьому специфічному пласту лексики східні лінгвісти приділяють набагато більше¹. На підтвердження наших слів наведемо хоча б такий факт: тільки за останні 20-30 років у Японії вийшло друком близько десятка різних словників ономотопеїчної лексики – як тлумачних, призначених виключно для японців, так і двомовних, розрахованих на вітчизняних та зарубіжних користувачів, що містять у своєму складі від кількох сотень до майже п'яти тисяч відповідних лексичних одиниць. Ось приклади таких видань:

¹ Явищем ономотопеї вітчизняні сходознавці (насамперед японісти та корейісти) почали цікавитися лише останнім часом. Так, у 2012 р. в Одеському національному університеті ім. І. І. Мечникова викладачами японської мови був виданий перший в Україні науково-методичний посібник довідкового характеру під назвою «Гионго. гитайго: учебно-методическое пособие» (Мигдальская В. И., Мигдальский В.И. и др. – Одесса: Астропринт, 2012. – 64 с.), що містив близько 150 японських ОО з їх перекладом російською мовою та прикладами використання в сучасній японській мові. А 2015 р. в Україні вийшов друком перший навчальний посібник з корейської ономотопеї під назвою «Ономатопеїчні слова в корейській мові», авторами якого є Д.С. Кан, В.Д. Урядова та М.Ю. Корсун (К.: ВД «АДЕФ-Україна», 2015. – 80 с.).

1. [Аманума Ясуші] 天沼寧「擬音語・擬態語辞典」(Gion-gogitai-gojiten – «Словник звуконаслідувальних та звукообразальних слів») / Ясуші Аманума. – Токіо: Токіо-до, 1974. – 396 с.
2. [Асано Цуруко]「朝野鶴子「擬音語・擬態語辞典」(Gion-gogitai-gojiten – «Словник звуконаслідувальних та звукообразальних слів») / Цуруко Асано. – Токіо: Кадокава-шьотен, 1985. – 371 с.
3. [Ясано Цуруко, Кіндаічі Харухіко] 浅野鶴子、金田一春彦「擬音語擬態語辞典」(Gion-gogitai-gojiten – «Словник звуконаслідувальних та звукообразальних слів») / Цуруко Ясано, Харухіко Кіндаічі. – Токіо: Кадокава-шьотен, 1988. – 371 с.
4. [Чанг Андро С. (Chang AndrewS.)] チャン、アンドルー「和英擬態語擬音語分類用法辞典」(Va-eigitai-gogion-gobunruiyohojiten – «Японсько-англійський ониматопейчний словник (класифікаційного типу») / Андро С. Чанг (Andrew S. Chang). – Токіо: Тайшюкан-шьотен, 1990. – 554 с.
5. [Хіната Шірео]日向茂男「擬音語擬態語の読本」(Gion-gogitai-go-notokuhon – «Звуконаслідувальна та звукообразальна лексики: книга для читання /хрестоматія/») / Шірео Хіната. – Токіо: Шьогакукан, 1991. – 316 с.
6. [Атода Тошіко, Хошіно Кадзуко]阿刀田稔子・星野和子「擬音語擬態語使い方辞典」(Gion-gogitai-gotsukai-katajiten – «Словник способів використання звуконаслідувальних та звукообразальних слів») / Тошіко Атода, Кадзуко Хошіно. – Токіо: Сотакуся, 1995. – 614 с.
7. [Ямагучі Накамі]山口仲美「暮らしのことば擬音・擬態語辞典」(Kurashi-nokotobagion-gitai-gojiten – «Словник звуконаслідувальних та звукообразальних слів повсякденного вжитку») / Накамі Ямагучі. – Токіо: Коданша, 2003. – 606 с.
8. [Оно Масачіро]「擬音語・擬態語 4 500 日本語オノマトペ辞典」(Gion-gogitai-gonihon-go 4500 onomatopojiten – «4 500 звуконаслідувальних та звукообразальних ониматопейчних слів японської мови: Словник») / Токіо: Шьогакукан, 2007. – 701 с.

При цьому слід зауважити, що далеко не кожна навіть ретельно досліджена і докладно описана мова світу взагалі має у своєму кодифікаційному інвентарі спеціалізовані словники ониматопейчної лексики. Саме тому появу в Україні першого «Японсько-українського словника ониматопейчної лексики» (Київ: Видавничий дім Дмитра Бурого, 2015. – 241 с.) [15] можна вважати непересічною подією як у галузі сходознавства зокрема, так і вітчизняної лінгвістики в цілому².

Які ж чинники обумовили основні критерії відбору укладачами зазначеного словника японської ониматопейчної лексики, загальну кількість ключових слів, що увійшли до його складу, а також структуру цього словника в цілому?

Комунікативний потенціал певного прошарку лексики будь-якої мови світу передусім визначається частотністю її використання в реальному повсякденному мовленні, а також у літературі, створеній для задоволення культурних, ділових, інформаційних та інших потреб конкретного мовного колективу.

² Виходячи з особливостей типології звуконаслідування в сучасному японському мовознавстві, яке безумовно відносить до класу ониматопейчної лексики усі вигуки як людського, так і тваринного походження, у процесі наших підрахунків ми також включали їх до складу ОЛ.

Що стосується японської ономапопеїчної лексики (ОЛ), то найчастіше вона трапляється:

- у дитячій мові (відповідно, і в літературі для дітей);
- у розмовно-побутовому мовленні;
- в окремих уснопоетичних (фольклорних) жанрах, насамперед – у казках, прислів'ях, приказках;
- у художній літературі, передусім – у поезії жанру *хайку*;
- у текстах газетно-публіцистичного стилю;
- у мові японських коміксів *манга*;
- у сучасних рекламних текстах.

Безумовно, показник частотності навіть у мовних джерелах одного жанру залежить від цілої низки різноманітних факторів, зокрема від статусу самого мовця (вікового, соціального, освітнього), жанрово-стилістичного різновиду конкретного тексту, комунікативної ситуації, адресата тощо, а тому може значно коливатися. За нашими підрахунками, у середньому відсоток ономапопеїчних лексичних одиниць у складі лексики, характерної для японських текстів різного походження, складає¹:

- дитяча мова:
 - а) діти віком від 2-х до 5-ти років – 10-12 %;
 - б) діти віком від 6-ти до 9-ти років – 6-8%;
- японські комікси *манга* – 8-10 %;
- дитяча література (оповідання, казки, пісні, вірші) – 5-6 %;
- розмовно-побутове мовлення – 3-4 %;
- рекламні тексти – 2-2,5 %;
- художня література (поезія жанру *хайку*) – 1,5-2 %;
- тексти газетно-публіцистичного стилю – 0,5-1 %.

Численні приклади комунікативно значимих ономапопеїчних одиниць (ОО), характерних насамперед для розмовно-побутового мовлення, ми наводили у своїх попередніх статтях, де аналізували структурно-морфологічні особливості японської редулькованої та нередулькованої ОЛ (див.: 8; 9). А найуживаніша ОЛ, притаманна японській художній літературі, передусім поезії жанру *хайку*, також була доволі широко представлена нами як ілюстративний мовний матеріал у процесі дослідження звукопису і звукового символізму на основі японської ономапопеї у відповідних публікаціях (див.: 10; 11). Що ж стосується японської дитячої мови і літератури для дітей, то ґрунтовні дослідження в цій царині, включаючи й ономапопеїчну лексику, були здійснені свого часу талановитою львівською японісткою Л. Богдан (див.: 2-5).

Важливим показником не лише частотності слововжитку ОЛ в сучасній японській мові, а й оцінки японськими лінгвістами комунікативного потенціалу цих слів є також той факт, що створений науковим колективом найвідоміших японських фахівців у галузі методики викладання японської мови як іноземної «Словник базової японської лексики для іноземців» (外国人のための基本語用例辞典 – «*Гайкоку-джін-но таме-но ніхон-го йорейджітен*»), Токіо, 1971) при загальному обсязі 2500 ключових

¹ Тлумачення значень ОО, зроблені Умуурою Сусуму, наводяться в перекладі з російської мови.

лексем налічує у своєму головному реєстрі 81 ономапопеїчне слово, тобто майже 3,3% від усього масиву лексики, визначеної як активний словниковий запас для іноземців, що вивчають японську мову. А весь масив ОС, рекомендованих японськими фахівцями як для активного, так і пасивного засвоєння іноземними студентами, який також наводиться в цьому словнику, налічує 193 лексичні одиниці – тобто понад 7,7 % від загального обсягу лексики цього навчального словника, що є надзвичайно високим показником кількості ОС для лексичної основи будь-якої мови світу.

При цьому, за спостереженнями фахівців, для іноземців, які вивчають японську мову, саме ономапопеїчний шар лексики є одним із найскладніших при опануванні лексичної системи японської мови в цілому: «Проблема полягає зовсім не в написанні або прочитанні тих чи інших одиниць, як у випадку з ієрогліфікою. Тут ми стикаємося з задачею іншого рівня. Асоціативне мислення японця й іноземця (у даному випадку – європейця) не збігаються. Те, що є очевидним для першого, для другого дуже часто не значить абсолютно нічого. Японці кажуть, що при вивченні ономапопеї жодним чином не можна діяти механічно» [12, с. 46].

З такою думкою можна було б цілком погодитися, однак, як свідчить наша власна викладацька практика, залучення ономапопеїчної японської лексики до навчального процесу, зокрема на практичних заняттях з японської мови значно поживає урок, а лексика такого роду, як правило, доволі успішно й швидко засвоюється українськими студентами, принаймні тими, що вивчають японську мову як свою майбутню спеціальність. Саме тому ми вважаємо, що вітчизняним викладачам японської мови, аби зацікавити студентів, слід знайомити їх з вищим ономапопеї, починаючи вже з перших занять.

Справжня проблема полягає в іншому, а саме у вирішенні важливої лінгводидактичної задачі – за якими критеріями і які японські ОО слід відбирати для засвоєння іноземними, зокрема українськими, студентами? У якій кількості їх відбирати для того чи іншого етапу вивчення японської мови і в якій саме послідовності це краще робити.

Зазвичай, на першому етапі вивчення японської мови викладачі знайомлять своїх студентів передусім з японськими ОО, що відтворюють звуки тварин та птахів:

わんわん [ван-ван] – «гав-гав»;
けろけろ [кєро-кєро] – «ква-ква», «кум-кум»;
ふうふう [буу-буу] – «хрю-хрю»;
かかなく [кака-наку] – «кар-кар»;
こけこっこ [коке-кокко] – «ку-ку-рі-ку»;
めめ [ме-ме] – «мм-е» (мекання кіз).

Відомий в Японії фахівець у галузі методики викладання японської мови як іноземної, професор університету Кіото-сангьо Уемура Сусуму пропонує такий перелік японських ОЛ із 34 одиниць, рекомендованих ним для першочергового засвоєння іноземними студентами. Водночас він пояснює значення цих ОО в японській мові таким чином²:

さらさら [сара-сара] – «дзюрчання води»;
ざあざあ [дзаа-дзаа] – «шум хвиль»;
わんわん [ван-ван] – «гав-гав»;

² Тлумачення значень ОО, зроблені Умуурою Сусуму, наводяться в перекладі з російської мови.

ぴよぴよ [п'ьо-п'ьо] – «ціп-ціп»;
 びーちく [пі-чіку] – «голос пташенят, голос лелеки»;
 にやにや [нія-нія] – «хитро посміхатися»;
 ふうふう [фура-фура] – «гойдатися»;
 ゆらゆら [юра-юра] – «колихатися»;
 さんさん [сан-сан] – «яскраво світити /про сонце/»;
 こうこう [коу-коу] – «яскраво світити /про місяць/»;
 がたがた [гата-гата] – «про звук, що утворюється при ударі твердих предметів»;
 じろじろ [джіро-джіро] – «допікати поглядами»;
 しげしげ [сіге-сіге] – «дивитися зі здивуванням»;
 じっと [джітто] – «поглянути здивовано»;
 てくてく [теку-теку] – «долати довгий шлях пішки»;
 すたすた [сута-сута] – «упевнено крокувати вперед»;
 ぶらぶら [бура-бура] – «іти, не поспішаючи»;
 よちよち [йочі-йочі] – «іти маленькими кроками»;
 とぼとぼ [тобо-тобо] – «ледве плестися /про ходу/»;
 しゃなりしゃなり [шянарі-шянарі] – «іти кокетливо, манірно»;
 きらきら [кіра-кіра] – «вблискувати /про щось блискуче/»;
 たら [тара] – «кап-кап»;
 べったり [бетторі] – «обліплювати /щільно/»;
 しんしん [шін-шін] – «настати, запанувати /про тишу/»;
 むむ [му-му] – «теж про тишу, але більш підкреслено»;
 たじたじ [таджі-таджі] – «пробуркотіти»;
 ぐしゃ [гушія] – «похитнутися»;
 ぐさつ [гусацу] – «падати у /на/ щось м'яке»;
 ずがーん [дзуган] – «різко вдаритися»;
 どかあん [докаан] – «бабах!»;
 ほんのり [хоннорі] – «про щось, що ледве проявляє себе»;
 こんがり [конгарі] – «засмагнути /на сонці/»;
 かんがり [кангарі] – «засмагнути, але дещо меншою мірою, ніж *こんがり* [конгарі]».

Саме ці ОО Уемура Сусуму вважає за доцільне і навіть необхідне включати до складу лексики, рекомендованої для засвоєння іноземцями, які опановують японську мову, на початковому етапі навчання [14].

Безсумнівно, оволодіння певним мінімумом ономаатопеїчної японської лексики є необхідною умовою для ефективного спілкування і взаємопорозуміння з носіями цієї мови, адекватного сприйняття усних та писемних текстів, що належать до різних функціональних стилів мовлення, насамперед тих, де така лексика трапляється доволі часто, зокрема розмовного і літературно-художнього. «Японсько-український словник ономаатопеїчної лексики», який ми аналізуємо, містить 400 ключових і понад 2000 похідних та синонімічних найчастотніших слів сучасної японської мови, що належать до ономаатопеїчної лексики. Проте ми вважаємо, що вітчизняним викладачам японської мови у процесі користування цим словником слід самостійно оцінювати

як актуальність лексичних одиниць, що входять до його складу, так і можливу послідовність їх презентації на тому чи іншому етапі оволодіння мовою залежно від конкретних умов навчання, контингенту учнів тощо.

Для укладачів словника основними критеріями відбору оноματοпеїчної лексики для її активного чи пасивного засвоєння студентами були:

а) частотність використання тієї чи іншої оноματοпеїчної одиниці в текстах різних функціональних стилів мовлення;

б) частотність окремих оноματοпеїчних лексем в японській художній літературі, насамперед – у прозових та поетичних творах, що входять до університетської програми курсу японської літератури;

в) частотність ОО у фразеологічному фонді японської мови, де такого роду лексика трапляється доволі часто;

г) багатозначність тієї чи іншої ОО, що дозволяє значно розширити сферу її активного використання;

д) величина синонімічного ряду, до якого входить та чи інша конкретна ОО.

Розміщення ключових лексем у словнику здійснювалось відповідно до порядку розташування графем *кани* в японській складовій абетці «Годжюон».

Що ж стосується мікроструктурних характеристик «Японсько-українського словника оноματοпоетичної лексики», то їх краще розглянути на прикладі кількох типових словникових статей:

<p>きよろきよろ</p>	<p>[kyoro-kyoro] прислівник Озиратись у пошуках когось або чогось, неспокійно дивитися довкіл (навколо) (про поведінку людини, яка намагається щось побачити, розгледіти, знайти). ~ (と)、;見回す; ~する デートのときにボーイフレンドが;遅れても、きよろきよろ;周りを;探したらだめですよ。 Якщо хлопець запізнюється на побачення, не варто озиратися навкруги та шукати його очима. <i>Близькі за значенням:</i> きよろぎよろ、きよろっ</p>
<p>がっん</p>	<p>[gatsun] звук, прислівник Бац! Бум! (одноразовий звук, що утворюється при зіткненні двох твердих округлих предметів; стан зіткнення). ~と、ぶつかる、jc2 hps12 oadsup 14あ;当たる、なぐる ;頭をがっんとぶつけて、;痛かった。 Бац! – Ударився головою. Боліло.</p>

	<p>Шок, струс; травма; шоковано; травмувати, шокувати (про психічний стан людини при сильному потрясінні, несподіванці тощо)</p> <p>〜と、;言う、;来る</p> <p>あいつは jc2 hps12 oadsup 14なまいき;生意気だから、ちょっとがつつと jc2 hps12 oadsup 14い;言つてやつたほうがいいよ。</p> <p>Оскільки він занадто самовпевнений, його слід (спочатку) шокувати словами.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> がつーん、がつつん、がつつ、かつん、かつーん、かつつん、かつつ</p>
<p>ごちゃごちゃ</p>	<p>[gochya-gochya] прислівник</p> <p>Безлад, у безладі (про стан речей, що розкидані, змішані, заплутані, звалені до купи тощо).</p> <p>〜(に)、ちらかす、まじる;〜する;〜だ</p> <p>;部屋の;中がごちゃごちゃで、どこに;何かあるのかぜんぜんわからない。</p> <p>Де і що знаходиться в цій кімнаті – незрозуміло. Повний безлад!</p> <p>Заплутано, безладно (про відносини, стосунки, організаційний стан, думки, розмову, сюжетну лінію тощо).</p> <p>〜(に)、まじる;〜する;〜だ</p> <p>あなたの;発表したことは、;事実と;個人的な;意見がごちゃごちゃに;混ざつていて、;何が;言いたいのかよくわかりません。</p> <p>У твоїй доповіді реальність та особисті думки безладно переплутані. Не розумію, що ти хочеш сказати.</p> <p>Говорити з доріканнями; мати безлад у голові, думати про щось непотрібне (не варте уваги, зайве тощо).</p> <p>〜(と)、;言う、;考える;〜(に)、なる;〜だ</p> <p>こんな;難しい;本を;読んでいると、;頭の;中がごちゃごちゃになつてきた。</p> <p>Коли читаєш цю важку книгу, у голові коїться справжній безлад.</p> <p><i>Близькі за значенням:</i> こちゃこちゃ、ごたごた、ごしゃごしゃ</p>

По-перше, у словниковій статті після ключового ониматопейчного слова міститься його англомовна транскрипція, що дозволяє послуговуватися цим словником користувачам навіть на початковому етапі вивчення японської мови, коли засвоєння *кани* лише розпочалося.

По-друге, у кожній словниковій статті після транскрипції зазначена частина мови, у якій ця ключова ономатопейчна одиниця найчастіше виступає в усних та письмових текстах, після чого наводяться найпродуктивніші словотвірні афікси (переважно по-стфікси) або дієслова, які переводять ключову лексику до складу тієї чи іншої частин мови, надають їй певного конотативного значення тощо.

По-третє, з метою прискорення пошуку українськомовних відповідників для адекватного перекладу японської ключової ОО у кожній словниковій статті наводиться ціла низка виділених жирним шрифтом можливих українськомовних варіантів перекладу ключової ОО, а в дужках описово пояснюється значення цих лексичних одиниць.

По-четверте, кожна словникова стаття містить приклади використання ключових ОО у сучасній японській мові у вигляді речення (іноді двох-трьох речень) з його перекладом українською мовою, що були запозичені укладачами словника з наявних глумачних словників японської ономатопейчної лексики, газетних шпальт, творів сучасної японської літератури тощо. У деяких випадках приклади речень, що містять у своєму складі відповідні ключові ОО, були створені самостійно одним із укладачів цього словника, для якого японська мова є рідною.

По-п'яте, у випадку наявності у ключових японських ономатопейчних слів синонімів чи близьких за значенням фонетичних варіантів, вони наводилися наприкінці словникової статті.

На думку укладачів словника, саме така структура словникової статті може виконувати не лише довідкову функцію для адекватного перекладу відповідних японських текстів українською мовою, але й дозволяє використовувати словник у лінгводидактичних цілях, зокрема дозволяє студентам, які вивчають японську мову та літературу, активно поповнювати свій словниковий запас, накопичувати певні фонові знання тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ахманова О.С, Минаева Л.В. О предмете и метаязыке учебной лексикографии. //Словари и лингвострановедение. – М.: МГУ, 1982. – 55 с.
2. Богдан Л.В. Деякі аспекти лексико-семантичних особливостей дитячої японської мови // Вісник Львівського університету ім. І. Франка. Серія філологічна. Вип. 45. / Леся Богдан. – Львів: ЛНУ, 2008. – С. 225-234.
3. Богдан Л. В. Особливості графічного оформлення лексичних одиниць в японській дитячій літературі // «Східний світ». Вип. 43. / Леся Богдан. – К.: Інститут сходознавства імені А. Кримського, 2008. –С. 17-26.
4. Богдан Л.В. Звукоцимболізм і звуконаслідування в дитячій японській літературі (японською мовою) // Збірник КНУ імені Тараса Шевченка «Мовні та концептуальні картини світу». Вип. 27./ Леся Богдан. –К.: ВПЦ «Київський університет», 2009. – С. 13-17.
5. Богдан Л.В. Структурно-семантичні особливості японської дитячої ономатопейчної лексики // Вісник КНУ імені Тараса Шевченка. Серія «Східні мови та літератури». № 16. / Леся Богдан. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2010. – № 16. – С. 4-7.
6. Володіна Т.С. Типологія лінгвістичних словників / Science and Education a New Dimension: Philology, I (3), Issue: 13, 2013. Режим доступу: http://seanewdim.com/uploads/3/2/1/3/3213611/volodina_t_typology_of_linguistic_dictionaries.pdf
7. Єремута В.Ю. Основні елементи макро- та мікросструктури лінгвістичного словника. Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Dtr_gn/2012_2/files/GN212_09.pdf

8. Кобелянська О.І. Типологія звуконаслідування в європейському і японському мовознавстві // Сходознавство / О.І. Кобелянська. – К., 2000. – № 9-10. – С. 11-26.
9. Кобелянська О.І. Дослідження явища ономапоетії в японській лінгвістиці // Мовні та концептуальні картини світу / О.І. Кобелянська. – К.: Вид. дім Дмитра Бурого. – 2013. – Вип. 45. – С. 49-60.
10. Кобелянська О.І. Діахронічні зміни в семантиці японської ономапоетичної лексики поезії // Мовні та концептуальні картини світу / О.І. Кобелянська. – К.: Вид. дім Дмитра Бурого. – 2011. – Вип. 35. – С. 48-54.
11. Кобелянська О.І. Особливість і універсальність японського вокального звуко символізму (на матеріалі японської та європейської поезії) // Східний Світ / О. І. Кобелянська. – К., 2011. – № 4. – С. 111-120.
12. Подшибякина А.А. Ономапоэтическая лексика в японском языке: Учебное пособие для студентов востоковедных вузов / А.А. Подшибякина. – М.: Муравей, 2003. – 63 с.
13. Сосюр Ф. Курс загальної лінгвістики / Пер. з фр. А. Корнійчук, К. Тищенко / Ф. Сосюр. – К.: Основи, 1998. – 324 с.
14. Уемура Сусуму. Курс лекцій з історії японської мови / Сусуму Уемура. – К.: КНУ імені Тараса Шевченка. – [ЕР]. – Режим доступу: <http://www.philology.kiev.ua/php/26/bibl.html>
15. Японсько-український словник ономапоетичної лексики / Укладачі: Оксана Кобелянська, Хіроюкі Егава. – Київ: Видавничий дім Дмитра Бурого, 2015. – 241 с.

О. Кобелянская, к. филол.н., ассист.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, г. Київ

МАКРО-И МИКРОСТРУКТУРНЫЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЯПОНСКО-УКРАИНСКОГО СЛОВАРЯ ОНОМАТОПОЕТИЧЕСКОЙ ЛЕКСИКИ

В статье приводятся и обосновываются основные принципы, которые обусловили отбор соответствующих лексических единиц и общую структуру первого «Японско-украинского словаря ономапоэтической лексики» (Київ: Издательский дом Дмитрия Бурого, 2015. – 241с.), а также описываются содержание и структура отдельных словарных статей этого двуязычного словаря учебного типа.

Ключевые слова: японский язык, японская ономапоетия, звукоподражание, японская ономапоэтическая лексика, словарная статья, макро- и микроструктура словаря.

*О. Kobelianska, PhD in Philology, teaching assistant,
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv*

MACRO AND MICRO CHARACTERISTICS OF THE UKRAINIAN-JAPANESE ONOMATOPOEIA DICTIONARY

The article presents the basic principles that led to the selection of appropriate lexical items and the overall structure of the first «Japanese-Ukrainian onomatopoeia dictionary» (Kyiv: Dmytro Burago Publishing House, 2015. – 241 p.). Also described the content and structure of articles in this bilingual and educationally oriented dictionary.

Keywords: Japanese, Japanese onomatopoeia, onomatopoeia, Japanese onomatopoeia vocabulary, articles of dictionary, macro- and micro structure of dictionary.